

Խ.Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի հիմնական դպրոց

Տնօրեն՝

Ն.Տողանյան

Թեմատիկ պլանավորում

«Երաժշտություն»

5-7-րդ դասարաններ

2023-2024 Ուստարի

Ուսուցիչ՝ Ազնիվ Բարեղամյան

5-րդ դասարանի թեմատիկ պլան, 34ժամ
ՈՒսուցիչ՝ Ա. Բարեղամյան

Թեմա 1		<p>Երաժշտության և արվեստի մյուս տեսակներին փոխառնչությունները: Գեղարվեստական կերպար</p> <p><i>Նպատակը՝</i> Ծանոթություն արվեստի տեսակներին. գրականություն, երաժշտություն, կերպարվեստ, պարարվեստ, դրանց փոխառնչություններին (փոխադարձ կապերին), փոխառնչություններից ստեղծված ժանրերին, նաև գեղարվեստական կերպարին, որն արվեստի ստեղծագործություններում բովանդակության ընկալման կարևորագույն բաղադրիչերն է:</p> <p><i>Վերջնարդյունքներ</i> կայացնել, երգեր /մենակ կամ խմբով/ հայ ժողովրդական և կոմպոզիտորական երգեր՝ ճիշտ կեցվածքով և շնչառությամբ, մաքուր ինտոնացիայով, հստակ ռիթմով, արտահայտիչ, անսամբլային զգացողությամբ, հետևելով խմբավարի շարժումներին:</p> <p><i>Ճանաչել և գնահատել</i> հայ ժողովրդական և կոմպոզիտորների երաժշտությունը: Կատարումը ուղեկցել պարային կամ ռիթմական շարժումներով:</p> <p><i>Վերլուծել</i>, ներկայացնել երաժշտական ստեղծագործության կառուցվածքին բնորոշ առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Նկարագրել</i> երաժշտությունից ստացած իր տպավորությունները գրագետ կապակցված խոսքով:</p>	16ժ
<i>Ենթաթեմա 1</i>		<i>Երաժշտություն և գրականություն</i>	7ժ.
Էջ 7-8	Դաս 1	Գրականությունը որպես արվեստի տեսակ: Երգի ուսուցում՝ «Աշուն» (խոսք՝ Հ. Հայրապետյանի, երաժշտ.՝ Գեղարիկի): Նոտագրություն՝ հայկական ժողովրդական երգ «Լե՛, լե՛, լե՛, ձին փախել է»:	1ժ
Էջ 9	Դաս 2	Ծրագրային երաժշտություն: Ունկնդրում՝ Պ. Չայկովսկի, «Մեպտեմֆեր: Որս» մանրանվագը «Տարվա եղանակներ» դաշնամուրային շարքից:	1ժ
Էջ 10	Դաս 3	Երգի ուսուցում՝ «Ձոն դպրոցին» (խոսք՝ Հ. Մաթևոսյանի, երաժշտ.՝ Ա. Կարապետյանի):	1ժ
Էջ 14-16	Դաս 4	Խմբերգ: Ք. Կարա-Մուրզայի ստեղծագործական դիմա-նկարը: Ունկնդրում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Լեպիո՛, լե՛, լե՛», մշակումը՝ Ք. Կարա-Մուր-զայի (քառաձայն): Երգի ուսուցում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Լեպիո՛, լե՛, լե՛», մշակումը՝ Ք. Կարա-Մուր-զայի (երկձայն):	1ժ

Էջ 17-19	Դաս 5	Ռոմանս: Ռ. Մելիքյանի ստեղծագործական դիմանկարը: Երգի ուսուցում՝ «Վարդը» (խոսք՝ Յո.Վ. Գյոթեի, թարգմ.՝ Հ. Թումանյանի, երաժշտ.՝ Ռ. Մելիքյանի): Խաղ՝ «Հեղինակ և կերպար»:	1ժ
Էջ 20-22	Դաս 6	Կանտատ: Յո. Ս. Բախի ստեղծագործական դիմանկարը:	1ժ
Էջ 23-24	Դաս 7	Ունկնդրում՝ Յո. Ս. Բախ. Լիզիսենի մեներգը («Օ՛, ի՛նչ քաղցր է սուրճի համը») «Սուրճի կանտատից»: Երգի ուսուցում՝ «Ո՛վ մեծաքանչ դու լեզու» (խոսք՝ Ն. Մեգպուրյանի, երաժշտ.՝ Կոմիտասի): Խաղ՝ «Կլոր սեղան»:	1ժ
Վերջնադրույթներ. Աշակերտներն իմանում են		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Երաժշտության և գրականության միասնությունից ստեղծված ժանրերը, ➤ երաժշտության և գրականության կերպարները, ➤ հայ և համաշխարհային երաժշտության պատմության մեջ խմբերգ, ռոմանս, կանտատ ժանրերի կարկառուն ներկայացուցիչներին: 	
կարողանում են		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Մեկնաբանել խմբերգ, ռոմանս, կանտատ ժանրերի առանձնահատկությունները, ➤ վերլուծել այդ ժանրերում գրված ստեղծագործություններ կամ դրանց հատվածներ: 	
տիրապետում են		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Երաժշտության և գրականության փոխկապակցվածության վերաբերյալ գիտելիքների, ➤ հայ և այլազգի կոմպոզիտորների կենսագրությանը: 	
Ենթաթեմա 1		<i>Երաժշտություն և կերպարվեստ</i>	9ժ
Էջ 25-26	Դաս 8	Կերպարվեստը որպես արվեստի տեսակ: Երգի ուսուցում՝ «The rainbow song» անգլիա-կան ավանդական երգ:	1ժ
Էջ 27	Դաս 9	Դիմանկարի ժանր: Ունկնդրում՝ Ռ. Շուման, «Պագանինի» և «Շոպեն» մանրանվագները «Դիմակահանդես» դաշնամուրային շարքից: Էդ. Միրզոյանի ստեղծագործական դիմանկարը:	1ժ
Էջ 28	Դաս 10	Ունկնդրում՝ Էդ. Միրզոյան, «Մարիամ» դաշնամուրային մանրանվագը «Մանկական ալբոմից»: Երգի ուսուցում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Ճրնճրղկնին շատ պրատրկնին»:	1ժ
Էջ 23-31	Դաս 11	Բնանկարի ժանր: Երգի ուսուցում՝ «Ուրախ առավոտ» (խոսք՝ Ն. Միքայելյանի, երաժշտ.՝ Ա. Լուսինյանի):	1ժ
Էջ 32-35	Դաս 12	Է. Գրիգի ստեղծագործական դիմանկարը: Ունկնդրում՝ Է. Գրիգ, «Առավոտ»՝ «ՊերԳյունտ»	1ժ

		սյուիտից:	
Էջ 36-38	Դաս 13	Երգի ուսուցում՝ «Ջան, Հայաստան» (խոսք՝ Ա.Սահակյանի, երաժշտ.՝ Մ. Մավիսակալյանի):	1ժ
		Դիցաբանական ժանր:	2ժ
Էջ 39-40	Դաս 14	Գ. Եղիազարյանի ստեղծագործական դիման- կարը: Գ. Եղիազարյանի «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»բալետ:	1ժ
Էջ 41-42	Դաս 15	Ունկնդրում՝ Գ. Եղիազարյան, «Պար և Շամի- րամի թագադրության տեսարանը» «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ» բալետից: Երգի ուսուցում՝ անգլիական ավանդական երգ «We wish you a merry Christmas»:	1ժ
Էջ 43-44	Դաս 16	Երգի ուսուցում՝ «Նոր, «Նոր տարի»» (խոսք՝ Ե.Պետրոսյանի, երաժշտ.՝ Ա. Կարապետյանի), Խաղ՝ «Կլոր սեղան»:	1ժ
Վերջնադրույթ-ներ. Աշակերտներն իմանում են		<ul style="list-style-type: none"> □ երաժշտության միջոցով «պատկերվող» կերպարվեստի ժանրերը, □ հայ և համաշխարհային երաժշտության այն նմուշները, որոնք առնչվում են կերպարվեստի ժանրերի հետ: 	
կարողանում են		<ul style="list-style-type: none"> □ «Տեսնել» կերպարվեստի ժանրերը երաժշտության մեջ, □ վերլուծել կերպարվեստի ժանրերի հետ առնչվող երաժշտական ստեղծագործություն- ներ: 	
տիրապետում են		<ul style="list-style-type: none"> □ Դիմանկարի, բնանկարի և դիցաբանական ժանրերի մասին գիտելիքների, երաժշտության և կերպարվեստի միասնու- թյունից ստեղծված կերպարներին նկարագրե-լու կարողությամբ: 	
Ենթաթեմա 3		<i>Երաժշտություն և պարարվեստ</i>	<i>11ժ.</i>
Էջ 45-46	Դաս 17	Պարը որպես արվեստի տեսակ: Երգի ուսուցում՝ «Կատակ երգ-պար» (խոսք՝ Ն.Միքայելյանի, երաժշտ.՝ Ա.Լուսինյանի): Ռիթմական վարժություն երգին համապատասխան պարային շարժումներ:	1ժ
Էջ 47-48	Դաս 18	Ժողովրդական պար: Ունկնդրում՝ Կոմիտաս, «Երանգի»:	1ժ
Էջ 49-50	Դաս 19	Ա. Բաբաջանյան, «Վաղարշապատի պար» (հեղինակի կատարմամբ): Խ. Ավետիսյան, «Վաղարշապատի պար»: Ա. Բաբաջանյանի ստեղծագործական դիմա-նկարը:	1ժ

Էջ 51-52	Դաս 20	Երգի ուսուցում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Եկին, եկին, Մոկաց խարսներ»: Նոտագրություն՝ հայկական ժողովրդական երգ «Ասդուտ կուտ, կրկուտ»: Խ. Ավետիսյանի ստեղծագործական դիմանկա-րը:	1ժ
Էջ 53-54	Դաս 21	Երգի ուսուցում՝ «Իմ անուշ տավիղ» խոսք՝ Վ.Հարությունյանի, երաժշտ.՝ Խ. Ավետիսյանի): Ունկնդրում և դիտում՝ Խաչատուր Ավետիսյան, «Իմ անուշ տավիղ»:	1ժ
Էջ 55-60	Դաս 22	Դասական պար: Երգի ուսուցում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Ջան, մարալ ջան»: Պ. Չայկովսկու ստեղծագործական դիմանկա-րը:	1ժ
Էջ 61-64	Դաս 23	Պ. Չայկովսկու «Քնած գեղեցկուհին» բալետը: Ունկնդրում՝ Պ. Չայկովսկու Վալսն ու Ավրո-րայի և Դեզիրեի զուգապարը «Քնած գեղեցկու-հին» բալետից: Խաղ՝ «Կերպարների բնութագրում»:	1ժ
Էջ 65-66	Դաս 24	Երգի ուսուցում՝ «Քայլերգ» (խոսք՝ Հ. Սրապյա-նի, երաժշտ.՝ Ա. Լուսինյանի): Նոտագրություն՝ հայկական ժողովրդական «Վիճակի երգը»:	1ժ
Էջ 67-68	Դաս 25	Գ. Եղիազարյանի «Սևան» բալետը: Ունկնդրում՝ Գ. Եղիազարյան, «Ոսկե ձկնիկի պարը» և «Երգումի հարսանեկան պար» հատ-վածները «Սևան» բալետից: Երգի ուսուցում՝ «Սևանի լույսերը» (խոսք՝ Ս.Մուրադյանի, երաժշտ.՝ Յու. Գևորգյանի):	1ժ
Էջ 69-70	Դաս 26	Ժամանակակից պար: Ունկնդրում և դիտում՝ բրեքդանս՝ երեխաների կատարմամբ: Երգի ուսուցում՝ «Գարուն» (խոսք՝ Հ. Հայրա-պետյանի, երաժշտ.՝ Կ. Ջաքարյանի):	1ժ
Էջ 71-75	Դաս 27	Երաժշտական և պարային կերպարներ: Ունկնդրում՝ Է. Միրզոյան, «Տիկնիկների պա-րը»: Երգի ուսուցում՝ «Օրոր» (խոսք՝ Սարմենի, երաժշտ.՝ Գ. Արմենյանի): Ունկնդրում՝ Շոտակովիչ, «Կատակ-վալս»: Խաղ՝ «Կլոր սեղան»:	1ժ
Վերջնադրույթ-ներ. Աշակերտներն իմանում են		<ul style="list-style-type: none"> ➤ երաժշտության և պարավեստի կապը, ➤ ժողովրդական, դասական և ժամանակա-կից պարերը, ➤ բալետ ժանրը որպես երաժշտաթատերա-կան ներկայացում: 	
կարողանում են		<ul style="list-style-type: none"> ➤ բացատրել ժողովրդական, դասական և ժամանակակից պարերի տարբերությունները, ➤ վերլուծել երաժշտական և պարային կեր-պարներ: 	

տիրապետում են		<ul style="list-style-type: none"> ➤ ժողովրդական, դասական և ժամանակակից պարերի մասին գիտելիքների, ➤ բալետի ստեղծման պատմությանը, պարային կերպարների բացահայտման կա-րողությանը: 	
Թեմա 2 Էջ 76		<p align="center">Երաժշտությունը թատրոնում, կինոյում, լրատվամիջոցներում: Երաժշտությունը և համակարգիչը</p> <p>Նպատակը՝ ծանոթություն արվեստի տեսակ- ներ թատրոնին, կինոարվեստին, հեռուստատե-սությանը: Ցույց տալ երաժշտության դերն ար-վեստի այդ տեսակներում:</p>	8ժ
<i>Ենթաթեմա 2</i>		<i>Երաժշտություն և թատրոն</i>	3ժ.
Էջ 78-79	Դաս 28	Թատրոնը որպես արվեստի տեսակ Երգի ուսուցում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Արագի՛լ, բարով եկար», Նոտագրություն՝ հայկական ժողովրդականերգ «Հանի՛կ նայ»,	1ժ
Էջ 80	Դաս 29	Ֆ. Մենդելսոնի ստեղծագործական դիմանկա-րը: Ֆ. Մենդելսոնի «Ամառային գիշերվա երազը»: Ունկնդրում՝ Ֆ. Մենդելսոն. «Հարսանեկան քայլերգը» «Ամառային գիշերվա երազը» ստեղծա-գործությունից:	1ժ
Էջ 81-83	Դաս 30	Երգի ուսուցում՝ «Նազարի երգը» (խոսք՝ Ա. Սա-հակյանի, երաժշտ.՝ Մ. Վարդապարյանի):	1ժ
<i>Ենթաթեմա 2</i>		<i>Երաժշտություն և կինոարվեստ</i>	2ժ
Էջ 84-88	Դաս 31	Կինոն որպես արվեստի տեսակ: Ունկնդրում՝ «Ելե՛ք, քաջե՛ր հայկազուն» երգը «Զանգեզուր» կինոնկարից, երաժշտության մշակումը՝ Արամ Խաչատրյանի: Արամ Խաչատ-րյան, «Զանգեզուրյան քայլերգ»՝ «Զանգեզուր» կինոնկարից:	1ժ
Էջ 89-91	Դաս 32	Ունկնդրում՝ Տիգրան Մանսուրյան, հատված «Ճերմակ անուրջներ» կինոնկարից: Երգի ուսուցում՝ «Իմ Երևան» («Առաջին սիրո երգը» կինոնկարից, խոսք՝ Վ. Հարությունյանի, երաժշտ.՝ Ա. Բաբաջանյանի):	1ժ
<i>Ենթաթեմա 3</i>		<i>Երաժշտությունը լրատվամիջոցներում</i>	2ժ
Էջ 92-95	Դաս 33	Հեռուստատեսությունը որպես արվեստի տեսակ: Ունկնդրում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Հով արեք»՝ Կոմիտասի կատարմամբ: Երգի ուսուցում՝ հայկական ժողովրդական երգ «Հով արեք»: Ունկնդրում՝ Ա. Խաչատրյան, «Ադաջոն» «Մպարտակ» բալետից:	1ժ

Էջ 95-98	Դաս 34	<p align="center">Երաժշտությունը և համակարգիչը Երգի ուսուցում՝ «Հայաստան», խոսք՝ Հ. Ղուկասյանի, երաժշտ.՝ Ա. Այվազյանի: Խաղ՝ «Կլոր սեղան»:</p>	1Ժ
<p>Վերջնադրույթներ. Աշակերտներն իմանում են</p> <p>կարողանում են</p> <p>տիրապետում են</p>		<ul style="list-style-type: none"> ➤ թատրոնը, կինոարվեստը և հեռուստատեսությունը որպես արվեստի տեսակներ, ➤ թատրոնի, կինոարվեստի և հեռուստատեսության հետ կապված ստեղծագործություններ, ➤ համակարգչային երաժշտական ծրագրեր: ➤ ցույց տալ երաժշտության դերը թատրոնում, կինոարվեստում, հեռուստատեսության ոլորտում, ➤ վերլուծել թատրոնի, կինոարվեստի, հեռուստատեսության հետ առնչվող երաժշտական ստեղծագործություններ: ➤ երաժշտության և թատրոնի, կինոարվեստի, հեռուստատեսության վերաբերյալ գիտելիքների, ➤ թատրոնի, կինոարվեստի, հեռուստատեսության բնագավառում ստեղծագործող կոմպոզիտորների կենսագրությանը: 	